



BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Neovlašteni izlazak vozila na PSS
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	06.09.2018. godine, 10:20-10:40 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none">- Avion- Vozilo- Kontrolor letenja
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Dana 06.09.2018. godine, nešto prije slijetanja aviona u obilazak manevarskih površina je izašlo je vozilo (ornitološka služba aerodroma). Dok je avion bio u prilazu, nešto prije finala, vozilo je na zahtjev kontrolora (učenika) na dužnosti izašlo od TWY D do TWY F da rastjera ptice. Nakon napuštanja RWY od strane vozila, kontrolor je posadi dao odobrenje za slijetanje. Istovremeno preko MOTOROLA CH1 je vozilu saopštio da se može vratiti na stajanku ukoliko žele, ne navodeći rutu kojom treba da se kreće. Vozilo je, iz nepoznatih razloga, pretpostavila da opet može da izađe na pistu, te je intervenisao instruktor i preko CH1 vozilu naložio da se odmah vrati na sigurnu udaljenost od piste, te da na stajanku može preko TWY, ni u kom slučaju preko RWY!</p> <p>Vozač vozila je bez odlaganja poslušao instrukciju, iako nije potvrdila preko CH1.</p> <p>Avion je sletio bez problema.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Sprovedena je istraga ovog događaja.</p> <p>Zaključci provedene istrage:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dana 06.09.2018. godine u 10:04 UTC, kontrolor letenja JPAKL-a zatražio pregled piste od strane vozila ornitološke slube aerodroma. U ovom trenutku vazduhoplov se nalazio 15 minuta do slijetanja na aerodrom. - Dana 06.09.2018. godine u 10:07 UTC, kontrolor letenja JPAKL-a obavjestio je vozača vozila da je vazduhoplov za 10ak minuta na slijetanju. - Dana 06.09.2018. godine u 10:10 UTC vazduhoplov se nalazio 5 NM do slijetanja na aerodrom. - Dana 06.09.2018. godine u 10:15 UTC, kontrolor letenja JPAKL-a zatražio od vozača vozila da uđu na pistu preko TWY E i izađu preko D jer je uočio dvije ptice između TWY E i TWY D. - Dana 06.09.2018. godine između 10:15 UTC i 10:17 UTC, kontrolor letenja JPAKL-a dva puta pozivao vozača vozila ali bez odgovora. - Dana 06.09.2018. godine u 10:21 UTC, kontrolor letenja JPAKL-a ponovo je kontaktirao vozača vozila, te zatražio da izađu s piste preko TWY F. Vozilo je izašlo na TWY F i vozač je javio da je pista čista. U ovom trenutku vazduhoplov dobio dozvolu za slijetanje. - Dana 06.09.2018. godine u 10:24 UTC, kontrolor letenja JPAKL-a javio vozaču vozila da se mogu vratiti na stajanku ali nije naveo tačnu rutu kojom se vozilo trebalo vratiti. U tom trenutku vozilo se pošlo vraćati preko piste sve dok nije dobilo instrukciju od kontrolora letenja JPAKL-a da nisu dobili odobrenje da se vrate do stajanke preko piste. Vozač vozila javio TWR JPAKL-a da ostaju na TWY F. - Dana 06.09.2018. godine u 10:26 UTC pilot vazduhoplova prijavio FINAL. - U dokumentu "Sporazum o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma, opisani su samo primjeri kada vozila od kontrole letenja traže kretanje po manevarskim površinama, dok nije opisan niti jedan primjer kada kontrola letenja prva odobri kretanje vozila. - Učenik kontrolor letenja na obuci za rad u jedinici (OJT), uz dodijeljenog instruktora, nalazio se na TWR frekvenciji prilikom ovog događaja. - Navedeni događaj prezentovan je na Komitetu sigurnosti aerodroma. <p>2. Stručno lice SMD-a je izvršilo analizu ovog događaja</p>
---	---

<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p style="text-align: center;">4D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj nije prouzrokovao oštećenja, niti je bilo direktnog kontakta između vozila i vazduhoplova ali je prouzrokovao određene smetnje.</p> <p>Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Potrebno je da aerodrom izradi dokument "Uputstvo o kretanju po manevarskim površinama", u kojem će se tačno opisati na koji način kontrola letenja daje odobrenje ili zabranu za kretanje vozila na manevarskim površinama aerodroma.</p> <p>Potrebno je da instruktori JPAKL-a, ovaj događaj prezentuju svim učenicima kontrolorima letenja na obuci za rad u jedinici (OJT), koji su dodijeljeni JPAKL-u.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	
<p>Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)</p>	<p>Ilija Savatić,</p>
<p>Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:</p>	